

odkiaľ vzali tú silu? – zákon ako vychovávateľ – tí, ktorí vychovaní zákonom neboli...

Zajtra v nedelu budeme počuť text Písma: „Zatkli sedem bratov aj ich matku. Kráľ ich dal trýzniť korbáčmi a remeňmi, a tak ich chcel donútiť jesť zakázané bravčové mäso. Tu jeden z nich vstal a ako prvý v mene ostatných povedal: „Čo chceš zistiť a čo sa chceš od nás dozvedieť? Hotoví sme radšej zomrieť ako prestúpiť zákony otcov.“ A druhý, keď už dodychoval, zvolal: „Ty zloduch, berieš nám tento časný život, ale kráľ sveta nás vzkriesi k večnému životu, lebo pre jeho zákony umierame.“ Po ňom týrali tretieho. Keď mu kázali vyplaziť jazyk, hneď to urobil. Potom smelo vystrel ruky a neohrozene povedal: „Z neba som ich dostal a kvôli Božím zákonom nimi pohrdam, lebo dúfam, že ich od Boha znova dostanem.“ Sám kráľ a jeho družina žasli nad duchovnou silou mladíka, ktorý ukrutné muky nepokladal za nič. Keď dokonal, rovnako mučili a týrali štvrtého, ktorý krátko pred smrťou povedal: „Lahko je zomrieť pod ľudským násilím, keď môžeme s nádejou očakávať, že nás Boh znova vzkriesi; ale pre teba nebude vzkriesenie k životu.“ Odkiaľ čerpali svoju silu, svoju vernosť a odhodlanie neopustiť svojho Boha? Nikdy nepoznali Krista, nikdy nepočuli Evanjelium, nepoznali Kristov križ, nezažili naplnenie Duchom Svätým, „lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený“ (Jn 7,39 SSV). Čo ich teda k niečomu tak obdivuhodnému pripravilo? Ostáva nám len jediná odpoveď: ZÁKON.

Dovoľte malý príbeh geniálneho matematika Grigorija Perelmana, ktorý vyriešil tzv. Poincarého domienku, za ktoré vyriešenie Clay Mathematics Institute vypísal odmenu jeden milión dolárov. „Dva roky ho naháňali novinári, aby zistili, prečo odmietol prebrať cenu 1 milión dolárov za vyriešenie Poincarého domienky. 46-ročný Perelman žije s matkou, v panelákovom byte v Sankt Peterburgu, v absolútnej chudobe. V prázdnom byte má len stôl, stoličku a posteľ so špinavou matracou po predchádzajúcom nájomníkovi. Napriek dohadom sa ukázalo, že Perelman je v pohode, duševne zdravý, príčetný, spokojný. Nechápe, prečo mu nejakí ľudia od filmu a od novinárov a ľudia z Clay Mathematics Institute s balíkmi peňazí neustále klopú na zavreté dvere. Perelman konečne prijal novinára a súhlasil odpovedať na jedinú otázku. „Prečo som neprijal milión za riešenie Poincarého domienky? Ále dajte pokoj, mám všetko čo potrebujem...Rozumiem v čom spočíva riadenie vesmíru, prečo by ma mal zaujímať nejaký milión?““

Väčšina ľudí nikdy neuverí, že matematika môže byť lepšia, než milión dolárov, než majetok, jedlo, pitie, luxus... Na to, aby mohli niečo podobné uveriť, by museli aspoň odblesk z toho zažiť. Museli by zakúsiť, aké to je byť skvelým matematikom – aby po tom mohli zatúžiť, vybrať sa touto cestou a nakoniec, ako Perelman, sa presvedčiť, že je to naozaj tak, že existuje spôsob života, ktorý je nekonečne lepší, než ten bežný „svetský“... Ako ich ale k niečomu podobnému dostať?

Odpoveď možno nájdeme v Číne v prístupe mnohých tamojších rodičov k výchove detí. Rodičia tam často sami vyberú, čím dieťa bude – a potom, od malička, ho začnú tvrdo trénovať a cvičiť, aby sa stalo v danom obore majstrom. Že to dieťa nebavi? Odpovedajú mu rovnako, ako istá slovenská mamička: „Nič ťa nebude baviť a nebudeš mať z toho „fun,“ pokiaľ v tom nebudeš namakaný. Aby si sa dostal do takého štádia, musíš tvrdo drilovať.“ A potom, keď budeš vďaka drilu a železnej disciplíne „namakaný“ – ťa to zrazu začne baviť. Zrazu objavíš krásu toho byť vynikajúcim, dokonalým, byť v niečom majstrom – a potom už sám od seba, s obrovskou pasiou, budeš pokračovať v ceste, na ktorú ťa naviedol sprvu

nanútený, bolestivý a ťažký... áno, zákon príkazov a disciplíny!

Podobne píše o Zákone Písmo. Napríklad Ježiš: „Ktosi k nemu pribehol, kľakol si pred ním a pýtal sa ho: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?"¹⁸ Ježiš mu povedal: "Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý, jedine Boh."¹⁹ Poznáš prikázania: Nezabíjaj! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Nebudeš podvádzať! Cti svojho otca i matku!"²⁰ Ale on mu povedal: "Učiteľ, toto všetko som zachovával od svojej mladosti."²¹ Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Choď, predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!"“ (Mk 10,17-21 SSV) Ježiš sa najprv pýta, či je mladík už vytrénovaný a pripravený Zákomom – tak ako to neskôr povie Pavol: „zákon [bol] naším vychovávateľom pre Krista, aby sme boli ospravedlnení z viery“ (Gal 3,24 SSV) – a či už teda vďaka Zákonu ochutnal krásu nebeského života a je pripravený zmocniť sa ho úplne (porov. 1Tim 6,12). V tomto prípade ešte mladík Zákomom napriek všetkému dostatočne vycvičený nebol. Nebol ešte pripravený nasledovať Krista k dokonalosti anjelov, ako vraví Písmo: „Pri vzkriesení sa ľudia neženia, ani nevydávajú, ale sú ako anjeli v nebi“ (Mt 22,30 SSV).

Siedmych synov Makabejských – a množstvo iných – však Zákon pripravil dostatočne na to, aby s jeho pomocou poodhalili dvere do krásy Nebeského kráľovstva, zakúsili jeho krásu a upnuli sa k nemu celou svojou túžbou, až tak, že radšej zomreli, než by zanechali Krista, hoci Ho ešte po mene nepoznali a ako osobu nikdy nepočuli a predsa On ich celý čas sprevádzal a vábil k sebe (porov. 1Kor 10,4) – práve prostredníctvom Zákona!

Aký záver plynie pre nás? Rovnaký, ako pre deti v škole:

Tie deti, ktoré sa doma a v škôlke naučili „zákonu“, čiže poriadku a disciplíne a sú pripravené „drilovať“, vstúpia už čoskoro do sveta plného ľudského života a budú si ho vychutnávať tak, ako Perelman. Tie deti, ktoré sa to nenaučili a „zákon“ ich nepripravil na opravdivý a plný život v slobode a zmysluplnosti, nikdy nič také nedosiahnu a ostanú handicapované v tom najdôležitejšom, umení žiť, možno už navždy...

V živote s Bohom to platí rovnako.

Sú ľudia, ktorých zákon vycvičil – aj keď to možno vtedy vnímali podobne, ako Písmo, že totiž „každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila“ (Hebr 12,11 SSV). Vďaka Zákonu ochutnali krásu a nádheru Dobra a Krásy a života podľa Boha – a preto už s veľkou radosťou, slobodne a dychtivo, prijali pozvanie Krista nasledovať ho do plnosti takéhoto života, až do samej plnosti Neba.

A sú ľudia, ktorých Zákon nevycvičil. Nikdy neocenili opravdivé Dobro a Krásu anjelského sveta a života. Stále žijú a zmýšľajú pozemsky. Aj od Boha očakávajú hlavne „pozemské požehnanie“ v podobe zdravia a úspechu a peňazí a podobne. A tak – ako onen mladík z Evanjelia – nakoniec pre svet opustia Krista i nasledovanie Krista (porov. 2Tim 4,10). Aj keď si to možno za ten svet nikdy nepripustia a stále budú seba vyhlasovať za kresťanov (a tých, ktorí pre Krista s radosťou zanechali všetko, budú považovať za fanatikov, za bláznov, ktorí „odmietli požehnanie“ a podobne).

Váš Inky